

ЛУГЫІА ТУЖ

ВКП (б) Комі Обкомлөн, Комі Авт. Обл. Ісполкомлөн да
Обпрофсоветлөн газет

ГАЗЕТЛӨН ДОНЫС:

	1 төл.	6 төл.	Во
Учрежденијаслы да организаціјаслы . . .	1—25	7—50	15 ш.
Гражданагы	65	3—75	7—5.

Лүбрасме донис 30 ур поһи гижда строкаме
Газетсө почө суқдны Редаціјамо веакыда,
жбб піемб новбдмејас пыр.

РЕДАКЦИАЛӨН АДРЕС:

СЫКТЫВКАР, Вадорыв улч, 37 №
Телефон 50 № г. Сытывнар, Набережная, 37
Гиждјас газетө кодө гижим өтар лстбовао,
мичаа. Кырмавтом гиждјас оз відлаоны.

ПЕТӨ 12-d BO,
быд лун, субботајасө кыңчл.

№ 237 (2274)

Воторник, декабр 3 лун, 1929 во.

№ 237 (2274)

СССР-лөн мукөд государствојаскөд волығым.

СССР-са ЦІК сессіја вылын 1929-30 во вылө озмөс кыпөдөн лыдпасјас
Јылыг Рыков Јорт докладыг.

Китај—СССР-лы паныд му- ныг имперіалістјаслөн өруд-д-ө.

Кушөм політика нуөдө
Китај государство государство
пышкөсса ужјас нуө-
дөмн да мыјјас шуөма
өччл овмөс кыпөдөм мо-
гы 1929-30 воө,—та жыл-
ыг висталігөн лоө сувтлы-
ны мукөд государствојас
кост өніја кадса олөм вы-
лө. Од ми строігам соцсіа-
лізмтө капіталізм кышын.
Ме вистала тани медгырыг,
өніја кадын медтөдчана,
торјас јывгыс мукөд госу-
дарствојас кост олөмын.

Медјона ас вылас щөк-
төны віқөдлыны асыввыв-
китајса граніча дорын лоөм
торјас. Китај-а СССР-а ко-
стын лоөм конфликт јона
нужаліс. Асыввыв-китајса
көрттуј мырфөдөмөн, Кита-
нын олыг советса гражда-
на вылын нартітчөмөн, ми-
анлыг дальневосточнөј
банкөс тупкөмөн китајса
элитјас векыда злөдны
өлі панны война. Көт ко-
ли мјан государство ме-
стайн ескө важөн-һин сув-
тис налы воча войнаөн. Ме
ог мыжды войнаө кыскөмыг
китајса ужалыг војтырөс.
Китајса војтырөс важөн дај
өні медјона қескөдө импе-
риалізмд. Китајса ужалыг
војтыр вермаөны мукөд
государствојас кпөдулыг
мездыгөм могыг. Сөмын
бытөө серам вөчөм куға
исторіјаыс тајө увтыртөм
өзылыг государствосө вө-
чөс война пестыгө, СССР-
ны паныд муныг имперіа-
лістјас өруд-д-өө. Бөрја кад-
нас Китајын мјанлы лоі
өччны кушөм сурө воен-
нөј оператсіјајас. Тани,
СССР-са ЦІК сессіја вы-
лын, ме вистала—некушөм
кежөм Китајкөд мпөрн ола-
на політикаыг мјан тани
өбу. Мјанлы быт лоі тақл-
ө вөчны, китајса правітель-
ство вывті велміс-һин-да.

Мјан граніча сајө мөдис-
ны вужөдны белогвардејеч
бандајас да военнөј от-
рајјас, лылыны өз сөмын
мјанлыг гранічасө віқө
частјасөс, а щөц мпөрнөј
олыгөсөс. Ми дыр-һин тер-
пітм, а китајса властјас век
өтарө велмісны. Сөгса гөрд
арміјаса өткымын отрад-
јаслы лоі тајө велмөмлы
пом пунктөм могыг приміт-
ны колана меропріяттөјас.
Агнымөс мездөмыг өтар
тајө военнөј дејствіјөнас
ми һинөм мөдтор егө көсјө
вөчны. Нөтө метр му Ки-
тајлыг мырфөдыны ми егө
дај өгө көсјө.

Өз кө торкны—Китајкөд вер- мам регыд ладмөдчыны.

Тајө лунјаснас мукден-
са правітельствосаг воіс
шыөдчөм. Најө вөзјөны
ладмөдчыны, сөгласітчөны
мјан условіјөсөн, көсјө-
ны бөр лөсөдны Асыввыв-
китајса көрттуј вылын 1924
вога лөсөдчөм куға поло-
жеһнөсө да пыр-жө пукты-
ны управлаушщөјө да сы-
лы отсагыөс СССР-са
гражданаөс. Та серті-кө,
Китајкөд конфликт регыд
лоө бырөдөма, өз-кө бара
воқзамоз мыјкө ло. Лад-
мөдчыны тај заводітлывлі-
мө-һин да заграһичаса га-
зетјасын СССР-лы паныда
агітатсіја кыпөдөм куға бөр
торкөвыліс ладмөдчөмыс.
Мыјөн Китајкөд кутам вөлі
ладмыны, заводітасны быд-
сама јуөрјас леқавны, быт-
тө-пө СССР да Китај кост
конфліктсө бырөдны кут-
чөсөны кушөм сурө капіта-
ліст государствојас, сорһи-
јас-пө сы куға гусөдн му-
нөны да сің воқө. Откы-
мын государствојас гөтовө
щөц нырсө сујны, бытө-
кө Китајлы отсалөм могыг,
а збылкө—щөц аслыныс
Асыввыв-китајса көрттуј-
гыс пајтор бөвтны. Не-
важөн заграһичаса га-
зетјас бара мөдисны гж-

ны, мунөны-пө сорһијас
СССР-а Китај-а кост сор-
һитігөн којмөд государство-
лы на костө пырөм јылыг.
Тақл најө бара көсјөны
нужөдны конфликтсө.
Некушөм којмөд государ-
стволөн мјан костө сујөм
өз ков.

Конфликт бырөдөм куға
сорһи вылыг панны. Китај,
дөрт, кутис мјан арміја
јонлунөн фелө вылын төд-
масөм бөрын. Гөрд арміјатө
заграһичаын вөлі чајтөны
вынтөмөн. Бөрја ічөтік опе-
ратсіјајаснас сіјө асө пет-
көдліс. Öні китајса гене-
ралјас төдөны: ми өгө војут-
тө Китајкөд өгө вын абу-
төм вөсна, а өгө көсјө војутны
да сы вөсна.

Китајкөд вузасөм-һөбасөм вермас паскавны.

Сөгса капіталіст госу-
дарствојаскөд волығымын
мөд фронт јылыг. Нева-
жөн-на англјаса консер-
вативнөј правітельство вөлі
зілө организујтны мјанлы
паныда блок буржуазнөј
правітельствојасыг. Сөмын
Макдоналдлөн правітель-
ство ақіс буржыкөн заво-
дітны волығыны мјанкөд.
Колан во СССР-ө воліс
Англјасаг промышленнөј
делегатсіја. Делегатсіја тө-
дмасіс овмөс кыпөдан
віт вога планөн да ақіс,
кушөм волығым, вузасөм-
һөбасөм вермас лоны
Англја-а СССР-а костын.
Öні тыдовтчис-һин—віт во-
га плантө ми вермам тыр-
тны жеһиджык сөкө, сы-
вөсна і волығымыс Англ-
јакөд өні буржыка вермас
мунны.

Буржуазнөј газетјасын
12 во-һин горзөны, СССР-
ын-пө ставыс кісгө, овмө-
сын крічіс, а буржуазнөј
государствојасын-пө ста-
выс бур. Весіг таво, кор
буржуазнөј государствојас
агнысқескалісны, најө векна-
жө тақл гижөны. Мјан госу-

Германіјаын муһитсіпалітетјас бөрјіг кежлө.

Германіјаса компартіја чорыда лөбөдчө муһитсіпалітетјас-
өс бөрјіг кежлө. Берлінын вөлісны гырыг собранһөјас, мобі-
лізујтөма „Гөрд кавалөріја“ да революціоннөј спорт органи-
затсіјајасөс, кодјас нуөдөны пропаганда берлінеса улчјас вылын.

дарстволөн да буржуазнөј
государствојаслөн өккыд
торјасыс, қескалөмыс лоө
қик мөдараөз. Капіталіст
государствојасын қескалө-
ны—вывтј уна төварыс лоө-
да, јөзыс оз кутны вермы-
ны һөбны став леқөм тө-
варсө-да. Мјанын өккыд
производством ичөт-на-да,
өгө-на вермө коланторсө ры-
нок вылө тырмымөн сетны-
да.

Контсөсөіјајас сеталам капіталјас кыскөм могыг.

Сөгса Рыков јорт виста-
ліс контсөсөіоннөј політика
јылыг да індіс: контсөсөіја-
өн ужалан промышленно-
өтлөн продукціјаыс прө-
цент лыднас чінө.

Откымын контсөсөіонер-
јас тупкалісны асгыныс
предпріяттөјассө, сөмын
сөс ми һөтө абу мыжаөс. Ми
сетам налы контсөсөіјасө
воқө, сөмын мед најө ужа-
ласны асланыс өмөдн, а оз
мјанөн, ми кыскам капітал-
сө контсөсөіонерјаслыг, а
өгө капіталістјасөс. Мјан
государствоын контсөсөіо-
нерјас оз вермыны грабіт-
ны, кықл капіталіст госу-
дарствојас колоніјајасын.

Налыг барышјассө ми чин-
тыштам. Контсөсөіонерјас-
лы оз ков нафөйтчыны, мыј
частнөј собствөһијаслы
СССР-ын бара вөгөө туј.
Жөһыда-кө виставны: ужав
аслад өмөдн, ен грабіт, ен
ну контрреволюціоннөј уж-
—вот кушөм условіјө мјан
контсөсөіонерјаслы.

Чжан-Гуе-Лансаң локтісны сорһитчөм вылө.

Нојабр 30 лунө граніча
бердса Гродненко пунктө
воіс діпломатическөј комис-
сар Харбінын Цај-Јун-Шен
да Асыввыв-китајса көрттуј
правлеһнөса шлен Ли-
Шаө-Ген да висталісны—
Маршал Чжан-Гуе-Лан-пө
сөвет правітельство вөзјөм-
јасөн сөгласітчис. Сы вөс-
на најө көсјөны ақыөлы-
ны наркоміндел агенткөд
Хабаровскын, Гімановскіј
јорткөд, да сорһитны, кықл
пөртны олөмө мөд пунктсө
тајө вөзјөмјасыс. Китајса
представіт-өс нуісны Ни-
кольско-Уссуріскө. На дінө
муніс Хабаровскыг Гіма-
новскіј јорт.

Сесса коді?..

Отса вiт керлезыг тыртöны мöд норма.

Мi корам сiрjö jортjассö ас бөрзыныс чукöстны мукöдöс ордjыгыны.

Бостеисны мöд норма тыртны.

Турjаса учвöрпромхозулын —35-d кварталын, отса пöрдчыгeяc: Микайлö Прокопjevич Нeфедов, Ольксан Викторович Паршуков, Грiгорiй Павлович Паршуков, Иван Он-

древович Бызов да Микайлö Иванович Ганов ноjабр 20 лунöз тыртисны ассыныс төвса нормасö да öни бостеисны тыртны мöд норма. Jемдинса вöрпромхоз.

Норма тыртисны соттöдөн.

Чуксалöны ордjыгыны Лебежнöйöс.

дон öктсöветуcса (Кулöмдин район) крестана Октабрса празник кольлагон төдмасисны овмöс кыпöдан вiт вога планöн. Шуисны нудöны сотсиальгeтическöй ордjыгöм. Наjö көсjöны: 1) декабр 1-d лунöз ставлы петны ужавны вöрö, 2) крам да сура пра-

чникjас кeжлö гортö вöрыг не петны-да, 3) вöрлезны гетöм норма тыртны 100%-ыг вылöжык.

Аскöдныс ордjыгыны чукöстисны Лебежнöй öктсöветуcса крестанаöс.

Öктсöветса jurалыг
—В. Напалков.
Секретар—Тарабукин.

Гетöм заданьö тыртисны ставсö!

Часса (Сыктывдин район) учвöрпромхозулын —102-d кварталын, вöрлезыгeяc вöркеркаын вöчлим производственнöй совещаньö. Сени шуим вöрын ужавны еща вылö 120 лун да чуксалим вöрлезны петны часса да пальса крестанаöс. Öтшöщ горнитим унжык да бура керлезöм жылыг, фистиплина да ужалан самнымöс кыпöдöм жылыг да с. в.

ужалыгeяcлөн мастерскöй", сы пыр петкöдам ердö ставбурсö да локсö вöрын ужалананыг. Сени-жö субботникөн пöрдöдiм 78 кер да 28 шпал чурка (унжыкыс кык шпал куза). Воём ужалан дон—26 шайт да 33 ур етим индустриализатсия фондö.

Вöрлезны гетöм заданьö мi көсjыгам вöчны ставсö.

Субботникөн вeскöдлыг Обросов.

Октабрса празник кeжлö лeзим eтенгазет „Вöр-

Коммуна öтув ужалö вöрын.

Позтыын (Сыктывдин р.) коммуна „Гмел котыр“ Комилескöд вöчис договор 6219 кубометр вöрвöчöм да кыскöм вылö. Öни коммунаыг петисны-нын ужавны вöрö 39 морт да 19 вöв Соjны-жуны наjö көсjöны öтув. Аскостыныс куjим мортыг бөрjисны продовольственнöй комиссия прöдукта да вöвjаслы көрым ва-

жавны, да наjöс старайтны. Сiрj-жö вöркеркаас наjö лөгöдисны стöрöжöс да пугы-пöжасыгöс. Рöшшöтjас вöчны торjöдöма торjа уполномоченнöй.

„Гмел котыр“ коммуна бөрса чуксалам вöтчын Комi областыг мукöд коммунаjасöс.

Капля.

Быд морт вылö лeзасны 500 кер.

Попыдинса (Сыктывдин район) комсомол jачеjка öтувтчис ударнöй группад, ас бердас кыскис öткымын гöла олыг крестанаöс да ноjабр 8-d лунö петис ужавны вöрö 120 лун кeжлö. Ударнöй группаса шленjас көсjöны пöрдöны 500 керjөн быд морт вылö.

400 керjыг ужалан дон jурдöдчан уж вылö.

Ношольса (Луз район) ударнöй бригада (13 морт) Чекши жу жылыг ноjабр 16-d лунöз пöрдöс 400 кер. Наjö вöрын ужалöны öтвылыг, даj öтув соjöны-жуöны. Ужалöмыг воём öмсö бригада шуис сетны вöрлезыгeяc пöвсын jурдöдчан уж нудöдöм вылö.

Як Коль.

Ударнöй бригадajасö котыртчалöны.

Ыб öктын (Сыктывдин район) вöрлезыгeяc котыртисны кык ударнöй бригада. Нöшта кык бригада котыртöны колхозса шленjас.

Пöдвельнöйjа керлезыгeяc ордjыгöм вылö кeкод-на ез шыöдчы. Видчегам!

Ордjыгöмөн котыртчалöны артельjасö.

Кебырыб öктса (Гамса с/с, Jемдин район) крестана вöрлезан программа 100% вылö тыртöм жылыг доклад кывзöм бөрын 12 морт котыртчисны трудöвöй артель да вöчисны договор Лупjа жуын шпал лöсны да кер пöрдöны. Ас бөрсаыс вöтчыны да ордjыгыны наjö чукöстисны мукöд грездjасöс гамса öктсöветулыг.

Кебырыбсаjаслыг чукöстчöмсö примитисны пакыбса да арабачса вöрлезыгeяc.

Пакыбын котыртчисны трудöвöй артель 7 вöрлезыг да вöчисны договор Ертым жу куза кер пöрдöны да кыскавны.

Арабачса том jöз шуисны котыртны артель шпал лöсöм куза. Артель гiжөисны 6 морт. Мукöд вöрлезыгeяc сiрj-жö котыртчисны артель да Пилис жу дорыг вöрлезöм куза вöчисны договор Зöвöртса вöрпромхозкöд.

Арабачса комсомол jачеjкалөн том jöзлыг шуöмсö колö паскöдны да пöртны олöмö. Мукöд грездса вöрлезыгeяc, енö колтчöй пакыбса, кебырыбса да арабачса вöрлезыгeясыг!

Тöждыгыг.

Прöста öдм бостыгылы абу места тани.

Октабр тöлыгö Ыбса учвöрпромхозын служитыг Павел Кольö (Чоjном öктыг) ужöдiс вöрын ужалыгeяcöс. Павел Кольö ачыс ез ужав, пыр уöдм вылын олiс даj jöзсö ез ужöд.—„Мыjнö-пö ужалан: мiжанлы сiрj воö öмыс“.

Н. П.

Вöрлезöмлы падмöдчыгeяc.

Логиновлы вeскöд.

Ловльаса учвöрпромхозулö колö 800 пöрдчыг да шпал лöсыг. Медальöма сöмын-на 250 пöрдчыгöс. Учвöрпромхозса jurалыг, Логинов, ужалыгeяcöс медальöм вöсна нöтi оз төждыг. Кысаг-пö төв пöлыштас, сетыг-i медалам—шуö. Унжык jöзыс Ловльаса учвöр-

промхоз улыг öни вöрлезаны. Логинов шуö: „вöрлезан мөн луннас верман нажө витны 20 шайт, а вöрлезан мыг вывти еща воас“. Сергeтjа-кö Логинов кутас ужавны, вöрлезан программатjа тыртны учвöрпромхоз вермы.

Коконкин jорт, мыjла-нö тенид вöрлезыгeяcыд оз ковны?

Немдинса (Кулöмдин район) учвöрпромхозулыг пöрдöчöны сöмын-на 17 пöрдчыг. Учвöрпромхозса jurалыг Немдиныг Jорijö медавлöма пöрдчыны да кыскасны 70 мортöс, сöмын вöрпромхозса директор Коконкин наjöс öткажитöма, мiжанлы-пö тащöм ужалыгeяcыд оз ковны, кыскавны-пö сетыг кутам ас обозөн. Сiрj-жö Jорijö ужавны медалöмаöс Гиль öктыг артель 25 вöлыг да оз төдны, лöö-ö сени налы ужыс. Jорijас-кö оз ковны, мыjла щöктанныд медавны. Сесса мыjла öткажитнысö, а не мöдлаö ыстыны?

Кооператив оз төд, кушöфельанкаjасö да коржык шыбытны ужалыгeяcлы колана төвар.

Кооператив прöдукта лöгöдны нöтi оз зил, jаj заптjаны колö 9 тонна гөгöр а заптöма сöмын-на 650 килограмм. Мукöд пöлбө прöдукта (черi, сакар, табак да с. в.) еща, муртса туj сувттöз тырмас. Уждыган төваршщество сiрj-жө зев дыша вöрö. Турун колö вöли заптjаны 106 тонна да жын, а заптöма сöмын-на 7 тонна гөгöр.

Стрöйтчан уж ештöма сöмын-на жынjыс. Садöжас, стрöйтчыны каjöм пыдi, вöрыг бөр петöны гортаныс прöдукта бырöм вöсна.

Общественнöй организатсияjас вöрлезан ужлы нöтi оз отсаны. Партия да комсомол jачеjкаjас сöмын eорнитöны, а уж вылас немтор оз вöчны.

Бригадир.

Весалöм пыдi тыртöмаöс.

Таво гожöм вiзiнса учвöрпромхозын Комилеслөн сотрудникыс Гиткаров вöли индöма весавны Поjин да Важу jуяс. Ог төдкы-qi сiрjö ужöдöма, сöмын весалöм пыдiыс таj jуяс-сö тыртöмаöс-а. Лöö мöд

пöв весавны, пöрлöдлöм пугeяcö васыс лептавны. Мынтисны сылы 200 шайт, öни ковмас нöшта 500 шайтыг весöдны. Колö төдны, волiс ез көт ачыс Гиткаровыс жу весалан инас?

Комi мельюратор.

— Пожöгса (Кулöмдин район) учвöрпромхозлөн лөвöдчан ужас емöс уна нельукijас. Ырым жуын пывган да контора стрöйтмаöс вор керкаjассаг кык километр сaйö. Сесса учвöрпромхоз пöфенщинад стрöйтöдöма (абу-на-зiкöз ештöма) 269 кварталö контора да петöма-нын 600 шайт. Рөбөчöjjас вöли медаöны ефелнö даг вöрыг конторасö стрöйтны 260 шайтыг, сöмын учвöрпромхозса jurалыг Нехорошев тащö абу медальöма.

Вöтлыны комсомолгыс пjань-кijассö.

Помöсдинö (Кулöмдин район) октабр 5-d лунö Сыктывкарывоис ударнöй бригада вöрлезан öдöдöм куза да jöз пöвсын ужалöм пыдi бригадаса шленjас—Баранов да Исаков первöй лунганыс заводитчисны ужавны винсула бердын. Октабрса празник лунö вiнасö керкагe-керкаö ветлöмөн керөисны да jона i зулылысны.

Адчылыг.

Вöрлезыгeяcлөн вöли производственнöй совещаньö, сени наjö öвiтисны Нехорошевöс öдм көjöмыс. Кывзыг.

Лыффыган керкајаслы став чужомон бергөдчыны вөрлань.

ВӨРЛЕҢЫҢАС КОСТ ЈУГДӨДЧАН УЖ АБУ-НА ПУКТӨМА.

Лыффыган керкајас видчыёны вөрлеңыҗаслыг вөрө кајом.

Нөшта-на өтпыр шуам: вөрлеңөм мијан медыжыд мог. Тајо кывјасө быдла-ын, быд пельёсын шуалёны, быд тсёркуларө, быд таче-гёны, сөмын унаыг-шубымыс весас вошө. Огөј-на ставным гөгөрвоөй-жыд могсө вөрлеңөмыс-тыг. Гашкө ми і гөгөрвоам да огөј вермө бура вистав-ны мөбыслы сылыө төдчан-лунсө. Көни бура төдмөдө-ны вөрлеңөм коланлуныс-көд, сені вөрбердын ужав-лөны важөн-нын, а көни оз-сені дон содгөд видчыё-ны: „Содгасны, загра-ичаыг-өд ужалыгсө озвај-ны“. „Колан во леңисны алө-та жын мында да кушөм-вөкыда мунис-а, таво в-гөдлам-на...“

Кодлөн тајо сорныс? Классөвөј враглөн, кулак-төн. Код кылөн сјіө шуө? Унаыг сјіө-жө шөркодфема кды-лые кывнас, гөла олыс-жы-кывнас. Көни сјіө вермө ло-кы? Сөгөн, көни омөла тон-жалө партјіној ячејка, кө-сөні омөла ужалө лыффы-ган керка. А медбөрын му-тяз-нө сені, кытөні абу гөгөр-өд маөө керлеңөмыслыс да-дөдчанлунсө, коланлунсө. Тајо прімерјассө бөгтөма-ыла-виза сиктсөвет улыс. Сені, Кыркөщыс өпріч, абу-на-мунөма керлеңы весіг өтө-өбла, нө өтө морт. Лыффы-ган керкаыс сені ужалөма-омөла, партјачејкаыс сјі-ө (ВКП(б) райком, рай-політпровет, тајо тіянлы-гөм). Гөл крестанаөс абу-організујтөма.

Местајасыс воыс матер-алјасыс тыдалө,—лыффы-ган керкајасыд абу гөгөр-вомаөс, кызі колө тани, кер-леңанінас, југдөдчан-жсө пуктыны. Мукөд шу-ны: „Керлеңы-кө абу-најөмаөс, ужавны оз і ков; керлеңан інын колө ужав-ныс, кор пондасын вөрын-ыны“. Тақіктө-кө пондам-ужавны, ферт, оз і кајны-брад крестанаыд. Сің ка-рөм вылө-өд нафөјтчыныд-инөм. Оніја кадас лыф-фыган керкајасыдлы став-ужөмнас колө бергөдчы-ны вөрланө, нуөдны уж-жалысөс вөрө кыскөм-уца да заданьсө 100 вы-ө тыртөм куца. А, шуны-

кө вескыда, уналаын-на с-јө абу. Мыј вөсна мијанлы-колө вөрлеңөмыс, мыј сјіө-сетө облазты, став Сојуз-лы да мукөд сещөмтор—ставыс тајо лыффыган кер-калөн уж. Ставсө тајоско-лө разјаснитны лыффыган керка пыр да мукөд обще-ственнөкјас пыр.

Медвоң колө лыффыган керкајасыдлы нуөдны уж-тө вөрас петөм понда, а бөрас і гөрд пельсјас пыр і вөрас заводитны ужавны. Сыктывкарса районуи сјіө-ужалөны: сиктас пуктөны керлеңыҗаслы (вөрас пет-төңыс) кино дон бөгтөг да сені і нуөдны сорні кер-леңөм куцаыс. Тақі-жө ко-лө бөгтөны і мукөдјаслы.

Өні пуктөс туж. Быд вер-мана мортлы колө петны вөрө ужавны, нөтө лун вид-чыныс оз поң. Вөрө кре-станалөн петөмыс јона лыффыган керкајас сајын. Најө бура ужалөмөн, гөл-јөсө өтувтөмөн вермасны став паныда сорнөјассө бы-рөдны, бөгтөдны крестана-өс вөр бердө.

А. Захаров.

Вөркеркајасын колөны сьенгазетјас.

Мөјму-нын уналаын гырыжык феланкајасын петавлісны сьенө-өшөдан газетјас. Медва нырщік-јаснас тајо уж вылас вөлісны том јөз да комсомолечјас.

Отка феланкајасын сьенга-зетјасыс вөлісны зев мичаөс, бур-өс. Бөгтам көт Турја районуа 372 кварталыс. Мичнас нөтө оз-вөлі торјавны сиктас сьенгазетја-сыс. Вөрлеңөм могсө ас воңас сьенгазетјас кужөны вөлі сув-төднысө, сөмын, ферт-на, уна гы-рыс могјас колөны бөкө.

Таво сьенгазетјас вөркерка-јасын леңавны условіөыс бур-жык. Оні унжык феланкаас ем-гөрд пельсјас, көні поңө пукты-ны быд өикаса југдөдчан уж, а ськөд щөщ і сьенгазет.

Вөрлеңанын сьенгазет поңө-леңны быд феланкаын, көні ем-гөрд пельс да унжык ужалыс. Сьенгазетсө леңөм куца војдөр-бөрјысөө редколлегіја, редкол-легіјасө бөрјөны вөрлеңыҗас со-браннө вылын 3-5 мортыс. Со-браннө вылын-жө поңө индыны щөкыда-ө леңавны газетсө. Ферт, медва бур вөркеркаын сьен-газет леңны быд кык вежонын.

Сьенгазетлөн могыс вөрлеңан-ужын зев ыжыд. Сьенгазетлы ковмас петкөдлыны кыч мунө-вөрлеңөмыс, тыдовтны бура ужа-лысө вөрлеңыҗассө, дыша ужа-лысөс, төдөдны вөрлеңыҗа-

Југдөдчан уж вөр баракјасын.

Віңин районуи југдөдчан-уж вөрын ужалысөс кост-ны зев сөкыда заводитчө. Палауңаса да Гриваса уч-вөрпромхозса районјасын ни-нөм-на та куца абу вөчөма, вөрын подготөвительнөј уж-јас вылын ескө і ужалө-вел уна јөз-да. Колө чо-рыджыка бөгтөны тајо уж-дінө. Лыффыган керкајас-лы колө вескөдлыны став југдөдчан ужөдн вөр вөчыс-јас костын, быд баракын. Тајо ужас вывті јона ко-лө кыскыны сельсөвет берд-са југдөдчан ужнуөдыс сек-тсјіајасөс. Сөкі буржыка поңас ужсө нуөдны, буржы-ка вескөдлыны ужнас.

Колө комсомол бригадјас-ыс јонжык комсомолечја-сөс, партіејасөс инданы торја баракјасө, мед најө-нуөднысө сені ужсө, весіг кывкутисны ужалысөс ко-стын політөическөј состојан-нөдыс. Віңму да вөр бердын-ужалысөс сојузлы корөны сөм избачөн баракјасті вет-лөм вылө. Сөгса аслыс избачы-слы колө руковөдитны индыны щөщ өтө-кык барак. Тан ме огнін сорнөт нга-газет баракјасө, краснөј уго-локјасө вөрө ыстөм жылыс,

тајос быд лыффыган керка-лы колө сјіө вөчны.

І ст. школајаслы колө ин-давны торја баракјас культу-рнөј шефство нуөдөм вылө. Пөнерјас став школьнөкјас-көд вермасны нуөдны вел-ыжыд уж вөрвөчөм ужлы от-салөм куца: вөчавны шашкі-јас ворсны, лөбөдны лозунг-јас, вөчавны сьенө өшөдан-стравнөительнөј да перевод-нөј таблитсајас, кодјас зев јо-на, колөны быд баракө, маты-жык баракө вермасны кај-лыны спектаклөн да мукөд-ворсан-ыланторјөн, вөч-ны Ілјичевка модаа сьен-газетјас баракјасө, ветлы-ны волшебнөј пөнарөн да сјіө воңө. Тајо уж бура-поңө пуктыны, велөдысөс-кө пөнер вожатөјјаскөд пондасын төдны, мыыс нуж-дајтчө баракыс, пондасын-кө кутны јитөд избачкөд, ком-лесса ужалысөсөкөд. Ме-ногыс, таво школа вөдлалыс инспекторјаслы колө шко-лајас вөдлалігөн щөщ сувт-лыны—вөр вөчөмлы мыјөн да кызі школаыс отсалө, кыч кужөны нуөдны мед-колана тајо ужсө. Ферт, ковмас та куца ОБОНО-лы буржыка мөвпыштны да сөтны бур индөд школајас-лы.

Киноөн обслөживајтөм ковмас бура регыджык пла-нөрујтны, мед ез колны баракјас кино петкөдлытөг; та куца Обполөтпровет, Комөлеслы да СХЛР костын колө вөчны регыдөн дого-вор, мед ез сувт ужыс сөм вөсна, дон мынтытө-мыс полөтпровет кино пе-редвөжкөјаслы.

Пөлтпровет инспектор-јаслы ковмас уж вөдлалігөн-медјона вөңөдлыны, јона-ө-кужис да кутчөгө избач ас-лас районуи нуөдны став полөтпровет уж вөр ба-ракјасын, јона-ө кужө ор-ганізујтны актөвсө да ис-пользујтны став комсом.-парт. составсө.

Ме кора гөжны јортјасөс та куца „Југыд тужө“ да „Комө комсомолө“—кыч буржык пуктыны уж баракјасын, јуковны опытјасөн. ОБОНО-лы, вермас-кө, колө ескө чукөртлыны совещаннө вылө районнөј инспекторја-сөс регыджык, корөны буржык тужас тајо ыжыд-ужын.

Ч.н.

Супі Көлө.

ОРДҢЫҢӨМӨН РАЗӨДӨМӨ ВӨРЛЕҢЫҢАС ПӨВСЫН ИНДУСТРИАЛИЗАТСИЈАЛЫҢ, 3-ӨД ЗАЈОМ.

Ордҗысөмөн разөдөны зајом.

Феленечын, производст-веннөј курсјас вылын велөдчысөс мөда-мөд груп-пајас костын бөгтөсны орд-јысны. 7-өд, 8-өд да 12-өд группас вөчөсны договор, көні шуисны: 1) занаттөјас вылө петны кадө, нөтө не-гормөдчыны; 2) нөтө кур-сант мед ез кол бөрө велөдчөмыс; 3) быд курсант-лы нөбны индустриализатс-ја којмөд зајомлыс обли-гатсја еща вылө 5 шајт дон; 4) нөтө кер, нөтө шпал вөчөгөн мед ез щык; 5) бура віңны ембур да инструментјас; 6) сөстөма віңны баракјас.

Өнөң 140 курсант гөжөс-ны-нын зајом вылө 865 шајт дон.

Дубинушка.

Зајом нөбөм вылө ужалөны.

Фереваннөјын (Кулөм-дін район) 21 шпал лөсыс котыртчөсны артельө. Најө-көсөны ужаланынын өтув-сојны-јуны. Сің-жө најө-шуисны быд вежонын кык-час ужавны лышнөј да сы-ыс воөм ужалан дон вылө-нөбны индустриализатсја-којмөд зајомлыс облигатсја.

І. А. П.

Вөрлеңыҗас отсалөны МОПР-лы, вынмөдөны индустриализатсја фонд.

Отса вөрлеңан артель—15 морт, 84-д кварталын, нојабр 7-өд лунө вөчлім-субботнөк,—пөрөдөм 40 кер-да пөлитөм 8 кубометр да-жын пес. Сыыс воөм ужа-лан донсө ставнас сетөм-МОПР-ө да индустриализат-сја фондө (шөріпөв). Рын-нас прөјомщөкјаскөд өтув-вөчлім собраннө да асбер-даным щөщ кыскөм Сему-ковса вөрлеңыҗасөс—5 мо-ртөс. Нојабр 8-өд лунө најө-субботнөкөн пөрөдөсны 23 кер да воөм ужалан-донсө сөтисны МОПР-ө.

Прөјомщөк М. Төрын

Уж торкыгясёс журёдныс шылёдём оз ло. колхозникяс выло улагыгяс арестулымёс.

Партија да совет власт өктясын өни нудёбны ыжыд уж сотсиализм нога овмёс дорём куца овмёс течан вит вога план сёрты: гёла да шёркофдема олыс крестана организуйтчалёны колхозясёс, өтүвтёбны став овмёс-ясёсн коммунаясёс, нудёчё землеустройство да мукёд пёлёс гырыс ужяс. Сёрт, таёс ужясыд абу өблём вылас кулакяслы да подкулачникяслы, сы понда најёс сувтёны паныд таёс ужясёс нудёбмлы, улагёбны колхозникяс выло, өктяса общественнёй да партийнёй работникяс выло—өктясы өни кыпалё классёвёй ког.

Ми танё вайёдам кымынкё пример классёвёй врагяс кыпалём жылыс. Сыктывкар чоэывса кулакяс—Н. О. Надежев, О. О. Сорвачов да И. О. Оёпов, ноёабр 2 лунё быдныгас видасны „Одгрезд“ колхозса возмёстчыс шленясёс. С. О. Надежевёс көс-жыгасны вины, журёс орёдны, даэ колхозлы пуктыны пом. Нудёдасны гува собранныёяс, көни сорнитасны возмёстчыс колхозникясёс колхозыс вётлём жылыс, мед натёг колхозыс разгас, а колхоз кёвём бёрас муыс сурас налы.

Час өктёсбет (Сыктывкар р.)-увса, Кржак феревнаса гёла олыгяс, 12 крестаны, 1928 воё организуйтчасны колхозё. Кулакяс да озыра олыгяс быдныг повёддласны колхозникясёс, көс-жыгасны вины да торкаласны колхоз оформитчёмлы, мед-нын жона колхозлы өтүв виэму вундён. Март төлысын, вёр вёчигён, озыра олыс И. В. Игнатов пыскёд ужалёгён пужасёс нарощнё вёли пёрёдлёны М. Конаков да Н. Порошкин колхозникяс выло. Наёс слёжмасын видчысны пу улад сурёмыс, а Игнатов локыс маткёмён горзё:—„Өни-кё ен сурёй вины, коркё нёбуф-да ставтё виёлам“. Сёйё-жё Игнатов улагёс понмоз жул төлысын сельсоветын С. Конаков-колхозник выло нын норма сөттёмыс, өвтыштчывлёсы выло черён. Конаковлы лёдма пышыны. Игнатов вётчёма сы бёре да лёдма кокас зорёён. Конаков куём лун чотас. Сөнтёбр 12 лунё Игнатов мукёд кулакяскёд ускёдчасны зорясёсн колхозникяс выло да најёс өдва уфитасны өти керкаё дёбёны.

Югор да Трёпим Юшковяс, кык вок, зев-жё унаыс уеласаны колхозникяс выло. Жул төлысын Т. Юшков зорёён ускёдчас О. Юшков да С. Изуров колхозникяс выло, пёжарнёй сараыс комсомольчяскёд көлуёс видлалёгён. Грөзйтчас вины колхозникясёс, оз-кё дугдыны көлуё видлалёмыс. Август 15 лунё, спяс празник мёдлунё, Юшков кык воклы паныд сурас кооператив динё С. Изуров, колхозник. И. Юшков чабыртас Изуровёс морёсёдыс, а вокыс кутас нёйтны да шуавны:—„те, коммунист, понда став кёзаёс жугёдёс шерён“, а мёд вок:—„кыч те лыётин гёжыны гачетё меям гётыр жылыс?!“. Таёс Юшков кык вок нёшта кыкыс-на ускёдчыласны сөнтёбр төлысё вины колхозникясёс.

И. И. Конаков—важ купеч, колхоз организуйтчигён ветлёдлас

керкаыс керкаё, мед өскё не леэны организуйтчыны колхозлы. Сфереваннёй өктёсбетын землеустройство нудёгён да колхозяс организуйтчигён быдныг-жё торкаласны уж мунёмлы И. П. Антоновскёй да О. В. Попов. Наёс ас гёгөр организуйтчасны агитация нудёдёмөн вель уна крестанаёс да гёжласны судебноёй да земельнёй органясёс ылёдчана шыёдчёмяс, жалёбajas, кытчёясёс гёжёдваласны 260 мортёз. Август 28 лунё О. В. Попов, купеч пи, Юдин да Степанов-одновельчаниняскёд мунигён горзё:—„муна да виа Гергеёв көлхозникёс“, сёмын сёйёс оз леэны мунны аслас төварышжасыс. Вонасны мёд колхозник Ульянов керка динё да бара кутас мынтёдчыны, мед вины Ульяновёс, сёйёс бара оз леэны. Сөгса Попов сөнтёбр 22 лунё пыралас Чуэвуров да Попов колхозникяс керкаё, сенё сёйёс выступаэс эик контрреволюционнёй сорниясёсн, көс-жыгас бёмба шыбытёмён ёзтыны колхозникяслыс керкасё. Попов нудёдалас гува собранныёяс, мед мырфёдыны виэмуёс колхозлыс. Подкулачник Антоновскёй уна во чёж-ны вёчавлёма аслас гортын гува собранныёяс, гёжавлас жалёбajas өктяса овмёс стрёбитан уж торкалём могыс.

Сөчём-жё ужяс нудёдасы Н. С. Ульянов да С. М. Ракин, кофяс вёлёммаёс вескыд кырым-жасёсн Антоновскёйлы да Поповлы.

Ми танё вайёдим сёмын неуна фактяс, кофяс петкёдлёны өктятын классёвёй ког кыпалёмсё, кулакясёсн да мукёд мианлы өтдор жёзён партија да совет властыс уж торкёмсё.

Сёрт, таёсөм жёзтё совет власт оз малышт журёй кылыдыс.

КЕЛТЫД-КӨРТ.

Суд.

Вёрлеэыгясёс виёмыс-9 во чёж пукавны

Кулёмдинё локтисны Пальыс (Сыктывдин район) вёрлеэыгяс артельчёмён ужавны. Обществённоёй организатсияяс најёс примитисны көчыд гёлёмён,—не кущём журёдчан уж на пёвсын ез бөгтчывны нунны. Кулёмдинса том жёзлён мёвп бөгтас пальсаясёс нёйтны да виёвны.

Өти рытё пальса вёрлеэыгяс гажа журён мунасны воэпук выло. Кулёмдинса зоняс „для храбрости“ жуасын да Попов Югор нырщыкалёмён вётчасны пальса вёрлеэыгяс бёрега. Воэпук вылын најё панасы тыш. Медвоёдёр кулиган—Кипрушев Онё (Суд мыждёма вёли воён жын-жён кежлё мырдёна ужё кулиганитёмёс), өти пальсалы кучкас банбокас, а мукёд зонясыс квачитасны пёлат пёвяс, лабичяс, ко-

Н. Надежевёс, О. Сорвачовёс, И. Оёповёс, Трёпим да Югор Васильёвич Юшковясёс, И. В. Игнатовёс, И. И. Игнатовёс, О. В. Поповёс, И. П. Антоновскёйёс, Н. С. Ульяновёс да С. М. Ракинёс өни арестуйтёма да пукёдёмма турмаё мыждём выло приговор вётчёз. Шуёма мыждыны суд вылын фелё кызытёг.

Сёрт, таёс ещана. Зев-на уна-лан партийнёй, комсомольскёй да профсоэузнёй организатсияяс оз адчыны классёвёй врагёс, унаөн шулывласны: „Оз будё мун миан өктятын классёвёй когыс-а, мыкё-таё кулакясыс чёла олёны-а“. Онија кадё кулакяслыс кыпалёмсё, совет власты паныда уж нудёдёмсё оз вермыны адчыны сёмын өинтём жёз. Классёвёй ког ем, сёйё кыпалё, кулакяс оз учны. Сёмын оз ков леэны накёд возсаван ужёс куш сёлкоряс выло, прокуратураса, милиция да суд надзор выло. Наёс оз вермыны адчыны агныс ставёс. Кулак выло, классёвёй враг выло наступаэтана уж выло колё мобилэуйтны став гёла, шёркофдема крестанаёс, батраикясёс. Партийнёй да комсомольскёй ячэжкяслы, профсоэузнёй организатсия шленяскёд өтүв колё котыртыны ас гёгөр став батраикясёс, гёла да шёркофдема олыс крестанаёс (А со Попов да Антоновскёй котыртёмаёс ас гёгөр) да өтүвја выдён сувтны воча кулакяслы, сотсиализм нога овмёс течёмлы паныд муныёжасы. Щёц колё зёлёмён ужавны „логкёй кавалерия“ шленяслы, нывбаба фелэгаткажасы. Сёмын сек ми вермамё тупкыны вомжаснысё кулакяслыс да на дор өлыёжасыс.

КЕЛТЫД-КӨРТ.

Суд.

Вёрлеэыгясёс виёмыс-9 во чёж пукавны

саяс, пуртяс да заводитасны пальсаясёс вётлыны воэпук вылыс. Секё пальсаясёс—6 мортёс раытасны да өти Размысловлы куёмыс суэкасны пуртён мышкас. Размысловлён сафёс бырё, уёд поспомас. Кулёмдинсаяс пёнара бёён да кущём сурё оружёжасёсн бөгтгасны вётёдны пышыёжасёс. Сёмын ез суны. Сы бёрын мунасны мёд воэпукё. Сетыс адчасны учыс пальсаёс да гырдёз нёйтасны. Сыбёрын бёр мунасны медвоэза воэпукас да усём мортыдлы (Размысловлы) Габов Петыр нёшта кыкыс суэкас пуртён морёсас кувтёзёс.

Медым морт виёгёс некод оз төд, ставныс шуасын сусёсны. Попов Югор грөзётыштас:

Кодё во мсё калкёдас да вёсталас, сылы пакас пурт

Обёсполкомын. Повышеннёй школаяс уж жылыс.

Обёсполкомлён президиум кывзёс доклад повышеннёй школаяс уж нудёдём жылыс. Доклад куца тыдовтчёс:

Комё ужалыс жёз пёвсын культура паскалёмкёд бёрја воёасё төдчёмён содёс спрос гырыс школаяс выло (школы повыш. типа), өнија гырыс школаяс оз-нын тырмыны, сы вёсна ужалыс жёз пи-жан (медвасё шёркофдема крестаналён) колёны школаяс саэын. Отщёц област пыщкёсса да област ортса техникумжасын, земкурсыжасын да ВУЗ-жасын велёдчыныс оз тырмы. Ставыс таёс вёстало—таёс бокёаныс абу ставыс лучки.

Гырыс школаяслён ужыс бурми: материално-кёзаяственнёй базасыс школаяслён жонмё, оборудованнё бурмё, велёдчан во нудёдёмма Наркомпросён индём нормаясёз, школажасын велёдчыгяс пёвсын чинё мёд во пукалыёжаслён лыд, төдчана ещажыкён петёны велёдчыёс школасё помалёмёз, сотсиальной составыс велёдчыгяслён бурмё, школажаслён ужыс көртасё өнија олёмкёд да мортаскёд, велёдчыёс щёц отсалёны вёрлеэан ужын, коллективизатсия паскёдан да урожаё лептан ужын, разёдёны заёмжас, отсалёны нудёны сёветжасё бёржыван уж да с.в.

Школажас ужын емёс и суэы-томторжас: велёдчыгяслён материалноё обеспечёныёс колё бёрё школажасын гёл жёзлён чёлаф содём сөртёныс (медвасё ШКМын), семилеткажасын, мёд ступёна школажасын омёлжыка-на пуктёма агрономизатсия уж, өткымын школажаслён абуёс-на земельнёй участокжас. Школажас ещажыка-на нудёбны ужёс коллективизатсия куца, велёдчыгяслён ичётжык-на подготовкаыс да мукёд.

Доклад сөртёныс Обёсполком щёктёс Обпланы да ОВОНО-лы вылпёв видлавыны повышеннёй школажасылыс сөтсё сёйёс паскёдём куца.

Сөгса колё ставыныс чинтыны школажасын мёд во пукалыёжасылыс лыдсё. Бурмёдны материалноё обеспечёныёсё велёдчыгяслыс. Школажас бердын шуёма

суыштам-даэ.

дознааннё дыржи, следствёйё дыржи, даэ суд вылын кулёмдинса том жёз ставыс сусёгысны морт виёмыс да зугёны вёли суднуёдан тудёдсё.

Суд кык лун чёж видлалёс фелёсё да өдва вермис төдмавыны мыжажасёс. Кулиганжасёс да морт виёгясёс суд чорыда мыждёс. Кык мортёс судитёс пукавны өкмыс во кежлё, лышитёс куём во кежлё бёржысан правасыс (пукалём бёрын); кыкёс пукавны 6 во, кык во кежлё права мырфёдёмён да кыкёс куём во кежлё условнё, вит вога испытательнёй срокён.

д. Санко.

востыны обшежитёйёс да лёдбёны өтүвја сожан-жуан. Регыдчыс востыны Сыктывкатын обшё столёвёй велёдчыёжасы.

Обонолы щёктёма кык төлысёса строкён лёдбёны план повышеннёй школажасын агрономизатсия уж нудёдём могыс.

Та кычэ, Обёсполком шуёс регыдчык нудёны 2 ступёна школажасын профессиональноё уклонжас: Сыктывкарса школаын—лесопромышленнёй уклон (по механич. и хим. обработке древесины), Лемдинсаын—лесопромышленнёй (по заготовке и сплаву), Кулёмдинсаын—политпросвет уклон (школын. и внешн.), Мохчасын—педагогическёй уклон, Виэинсаын—виэым кооператсия уклон.

Обёсполком шуёс мёд ступёна школажасын лёдбёны 10 во чёс велёдчём. 1930-31 воын 10 вёчёж велёдчёмыс лёд нудёдёмма Мохчас да Кулёмдинса школажасын, 1931-32 воын—Сыктывкарса да Лемдинса школажасын 1932-33 воын—Виэинсаын.

Сөгса школажасылыс ужёс колчорыдчыка көртавны олёмыскёс өнија мортаскёд, медвас-нын колчорыдчыныс ужёс школажасылыс коллективизатсия нудёдём куца, колхозжасёс обслуэиваэтом куца, вёрлеэан ужлы отсалём куца.

Нудёны колана меропрёжасёс велёдан уж бурмёдём могыс да велёдчыгяслыс подготовкаыс лёптём куца.

Бөгтёс ужавны Области Политпросвет Каблёт тсентралноёй библиотёка ули судтаа. Ужавны пондас выл лун 9—11 час асылын да 5—8 ч. рытын. Пондас обслуэиваэтны: партиёжасёс, пропагандистжасёс, избажасёс, ликвидаторжасёс, велёдчыёс да мукёдсё.

ВКП (б) ОК-лён АПП.

В четвёрг, 5 сего декабря в 8 часов вечера созывается в 8-ле профклуба общегородское собрание профактива. Прибытие секретарей, членов месткомов группкомов и членов ревкомов сий обязательно. На повестке собрания вопросы колдоговорной кампании, развертывания соцсоревнования и участия в лесозаготовке.

Президиум Обпрофсовета.

Отв. редактор Н. Шахов.

ВОШЁМА.

Шлёнскёй нёжка № 2218, Фрелова Елена Александровна, Шлёнскёй нёжка № 3218, Фрелов Василёй Ивановичён.

Учетно-конскёй нёжка № 2 сёрпја Б-Ф, кодёс сөтлёма 51 вёшённо-конскёй участок Малтсёс Семён Педёрёвичлы.

Утеряно удостоверение, выданное Оботделом Местного Хозяйства 17-го г. № 205 на имя инструктора подпольного хозяйства Колодова Антона Ефимовича.